

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

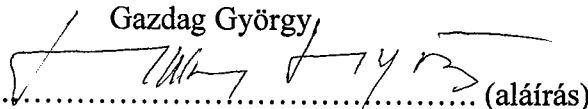
Javaslat a
„[nemzeti érték megnevezése]”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

AJKA	
1161-2	17
120	

ÉRKEZETT
2017 FEBR 10.
Ért. szám: 2408

Készítette:

Gazdag György

 (aláírás)

Ajka, 2017. január 30.

(P. H.)

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Gazdag György
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Gazdag György
Levelezési cím: 8400 Ajka, Bányász u. 13.
Telefonszám: 06/88/312-233
E-mail cím:

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Ajkai szénbányászat
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és élelmiszergazdaság   egészség és életmód   épített környezet
 ipari és műszaki megoldások   kulturális örökség   sport
 természeti környezet   turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
8400Ajka, Parkerdő, Bányászati Múzeum
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 települési   tájegységi   megyei   külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Az ajkai bányászat a kiegyezés évtizedében alakult ki. 1865-ben Puzdor Gyula ajkai birtokos Hantken Miksa, korának egyik legkiválóbb geológusa kutatásai alapján bányatelket nyitott. A Puzdor testvérek a szénkiaknázási jogot 1869-ben eladták a budapesti Kohen Testvéreknek, akik szerzett jogukat hamar tovább adták az Union Bank Verein bécsi érdekeltségű társaságnak. 1872-től a már épülő bánya a Kohlen Industrie Verein (Bécsi Szénipari Egyesülés) tulajdonába ment át, amely 1923-ig volt a terület gazdája.

Az ajkai szénmedencében 1870 és 2004 között 21 aknát mélyítettek, köztük a legfontosabbak: Emma-, Krisztina-aknát (1870), Gyula-tárót (1871), Ármin-aknát (1904) Kövesárok-völgyben, Jolán-légakna (1924), melyet 1938-ban szállítóaknává alakítottak ki és ezzel egy új, nagy területet vontak be a termelésbe, a későbbi Jókai Bányaként ismert aknaüzemet.

1938-ban a szénterület legészakibb részét tárták fel a Gizella-táróval, majd új lejtősakna-pár kihajtása után, mint Kossuth-akna működött 1981-ig, az akna felhagyásáig. 1941-1948 között a szénmedence legmélyebb részén tárták fel a Táncsics- és Szkíp-aknával a padragi szénterületet.

A 2004. év szomorú dátum Ajka történetében: 139 küzdelmekkel, gondokkal, örömmel teli, dolgos év után bezárt az utolsó ajka-csingervölgyi barnakőszénbánya is.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A több, mint 120 évet megélt ajkai bányászat hozzájárult ahhoz, hogy az egykori kistaluból Ajka ipari és kulturális központtá vált. Az ajkai szénbányászat települési értéktárba történő felvétele emléket állít a bányász szakmának és az ajkai bányászatnak!

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Ajka könyv, Krisztián Béla-Németh Géza: A magyarországi bányaipari szakmunkásképzés története, Kozma Károly: Az ajkai szénbányászat története (1991.) Magyar filmhíradó archívuma

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: <http://www.vkajka.hu/muzeumweb/>

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat